

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

รหัสวิชา : 3521101

Fundamentals of Accounting 1

การบัญชีขั้นต้น 1

อาจารย์กิ่งกาญจน์ จารุกรรณา
อ.อ. อาจารย์
สาขาวิชา บัญชี

บรรยายโดย อาจารย์กิ่งกาญจน์ จารุกรรณา

บทที่ 5 การบันทึกรายการในสมุดบันทึกรายการชั้นปลาย

- ✓ สมุดบัญชีแยกประเภท
- ✓ ชนิดของสมุดบัญชีแยกประเภท
- ✓ รูปแบบของบัญชีแยกประเภท
- ✓ หลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

สมุดบัญชีแยกประเภท

คือ สมุดบันทึกรายการขั้นปลาย ใช้สำหรับการผ่านรายการ (Posting) ที่บันทึกไว้ในสมุดรายวัน เพื่อจำแนกเป็นหมวดหมู่ และรวบรวมรายการที่จำแนกเป็นหมวดหมู่ออกเป็นหมวดสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และ ค่าใช้จ่าย

การผ่านรายการ (Posting) หมายถึง การนำรายการค้าที่บันทึกไว้ในสมุดรายวัน ซึ่งเป็นสมุดบันทึกรายการขั้นต้น ผ่านรายการไปยังสมุดบัญชีแยกประเภท ซึ่งเป็นสมุดรายวันขั้นปลาย

ชนิดของสมุดบัญชีแยกประเภท

ชนิดของสมุดบัญชีแยกประเภท มี 2 ชนิด ดังนี้

1. สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป (General Ledger)
2. สมุดบัญชีแยกประเภทย่อย (Subsidiary Ledger)

สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป

สมุดบัญชีแยกประเภททั่วไป (General Ledger)

คือ สมุดบัญชีสำหรับการบันทึกรายการค้าต่าง ๆ ของกิจการต่อจากสมุดรายวัน ซึ่งจะแยกออกเป็นหมวดหมู่ทั้ง 5 ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ และค่าใช้จ่าย

สมุดบัญชีแยกประเภทย่อย

สมุดบัญชีแยกประเภทย่อย (Subsidiary Ledger)

คือ สมุดบัญชีแยกประเภทที่กิจการอาจจะจัดทำขึ้น เพื่อแสดงรายการย่อยต่าง ๆ ของบัญชีแยกประเภท

โดยปกติจะพบในสมุดบัญชีแยกประเภทย่อยลูกหนี้การค้า หรือสมุดบัญชีแยกประเภทย่อยเจ้าหนี้การค้า เป็นสมุดที่ให้รายละเอียดข้อมูลของชื่อลูกหนี้ หรือเจ้าหนี้แต่ละราย เป็นจำนวนเงินเท่าใด

รูปแบบของสมุดบัญชีแยกประเภท

รูปแบบของสมุดบัญชีแยกประเภท มี 2 แบบ ดังนี้

1. แบบมาตรฐาน (Standard Account Form) หรือ
บัญชีตัว T
2. แบบแสดงยอดดุล (Balance Account Form) หรือ
บัญชี 3 ช่อง

แบบมาตรฐาน (Standard Account Form)

หรือบัญชีตัว T

1.ชื่อบัญชี
แยกประเภท

ชื่อบัญชี.....

2.เลขที่บัญชี

เลขที่บัญชี.....

พ.ศ.		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.		รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	เดือน	วันที่			บาท	สต.
		3.ระบุวันที่เกิด รายการค้า	4.ระบุชื่อบัญชี ด้านตรงข้าม หรือ ด้าน Cr.	5.ระบุหน้าบัญชีใน สมุดรายวัน “รว...”		6.ระบุจำนวนเงิน ด้าน Dr.		6.ระบุจำนวนเงิน ด้าน Cr.			

แบบแสดงยอดดุล (Balance Account Form)

หรือ บัญชี 3 ช่อง

1.ชื่อบัญชี
แยกประเภท

ชื่อบัญชี.....

2.เลขที่บัญชี

เลขที่บัญชี.....

พ.ศ.		รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		เครดิต		คงเหลือ	
เดือน	วันที่			บาท	สต.	บาท	สต.	บาท	สต.

3.ระบุวันที่เกิด
รายการค้า

4.ระบุชื่อบัญชี
ด้านตรงข้าม หรือ
คำอธิบาย

5.ระบุหน้าบัญชีใน
สมุดรายวัน
“รว...”

6.ระบุจำนวนเงิน
ด้าน Dr.

7.ระบุจำนวนเงิน
ด้าน Cr.

8.ระบุจำนวนเงิน
คงเหลือ (Dr. – Cr.)

การกำหนดผังบัญชี (Chart of Account)

รหัสบัญชี	ชื่อบัญชี
1000	สินทรัพย์ Assets
1100	สินทรัพย์หมุนเวียน Current Assets
1101	เงินสด Cash
1110	เงินฝากธนาคาร Bank
1121	ลูกหนี้การค้า Trade Accounts Receivable
1150	วัสดุสำนักงาน / วัสดุสิ้นเปลือง Supplies
1200	สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน Non - Current Assets
1201	ที่ดิน Land
1220	อุปกรณ์สำนักงาน/ครุภัณฑ์ equipment
2000	หนี้สิน Liabilities
2100	หนี้สินหมุนเวียน Current Liabilities
2101	เจ้าหนี้เงินกู้ loan payable
2110	เจ้าหนี้การค้า account payable
2130	รายได้รับล่วงหน้า deferred income
2200	หนี้สินไม่หมุนเวียน Non-Current Liabilities
2201	เจ้าหนี้ระยะยาวอื่น Long term payable

รหัสบัญชี	ชื่อบัญชี
3000	ส่วนของผู้เจ้าของ Owner's Equity
3100	ทุน-Equity
3101	ถอนใช้ส่วนตัว drawing account
3200	กำไร(ขาดทุน) สุทธิ profit and loss account
4000	รายได้ Revenue
4100	รายได้จากการบริการ Service Revenue
4200	รายได้อื่นๆ other Revenue
4201	ดอกเบี้ยรับ Interest receivable
5000	ค่าใช้จ่าย Expenses
5001	เงินเดือน salary
5002	ค่ายานพาหนะ Transporters
5003	ค่าไฟฟ้า electricity public -payment
5004	ค่าน้ำประปา Water public -payment

หลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..1...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต	เครดิต
มี.ค. 1	เงินสด	1101	50,000 -	
	ทุน-นารี	3100		50,000 -
	นารีนำเงินสดมาลงทุน			

บัญชีเงินสด

เลขที่บัญชี 1101

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
มี.ค. 1	ทุน-นารี	รว.1	50,000 -				

บัญชีทุน-นารี

เลขที่บัญชี 3100

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
มี.ค. 1	เงินสด	รว.1	50,000 -				

หลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..1...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต	เครดิต
มี.ค. 5	อุปกรณ์สำนักงาน	1220	3,000 -	
	เจ้าหนี้การค้า	2110		3,000 -
	ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเงินเชื่อ			

บัญชีอุปกรณ์สำนักงาน

เลขที่บัญชี 1220

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	พ.ศ.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
มี.ค. 5	เจ้าหนี้การค้า	รว.1	3,000 -				

บัญชีเจ้าหนี้การค้า

เลขที่บัญชี 2110

พ.ศ.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
				มี.ค. 5	อุปกรณ์สำนักงาน	รว.1	3,000 -

หลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..2...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต	เครดิต
มี.ค. 7	วัสดุสำนักงาน	1150	500 -	
	เงินสด	1101		500 -
	ซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินสด			

บัญชีเงินสด

เลขที่บัญชี 1101

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
มี.ค. 1	ทุน-นารี	รว.1	50,000 -	มี.ค. 7	วัสดุสำนักงาน	รว.2	500 -

บัญชีวัสดุสำนักงาน

เลขที่บัญชี 1150

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
มี.ค. 7	เงินสด	รว.2	500 -				

หลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..2...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
มี.ค. 8	เงินฝากธนาคาร	1110	5,000	-		
	เงินสด	1101			5,000	-
	นำเงินสดฝากธนาคาร					

บัญชีเงินสด

เลขที่บัญชี 1101

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 1	ทุน-นารี	รว.1	50,000	-	มี.ค. 7	วัสดุสำนักงาน	รว.2	500	-
					8	เงินฝากธนาคาร	รว.2	5,000	-

บัญชีเงินฝากธนาคาร

เลขที่บัญชี 1110

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 8	เงินสด	รว. 2	5,000	-					

หลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..2...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
มี.ค. 10	เจ้าหนี้การค้า	2110	1,500	-		
	เงินฝากธนาคาร	1110			1,500	-
	ชำระหนี้ค่าเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยเช็ค					

บัญชีเงินฝากธนาคาร

เลขที่บัญชี 1110

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 8	เงินสด	รว. 2	5,000	-	มี.ค. 10	เจ้าหนี้การค้า	รว.2	1,500	-

บัญชีเจ้าหนี้การค้า

เลขที่บัญชี 2110

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 10	เงินฝากธนาคาร	รว.2	1,500	-	มี.ค. 5	อุปกรณ์สำนักงาน	รว.1	3,000	-

หลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..3...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
มี.ค. 15	ลูกหนี้การค้า	1121	1,000	-		
	รายได้จากการบริการ	4100			1,000	-
	ส่งบิลเรียกเก็บเงินจากลูกค้า ยังไม่ได้รับเงิน					

บัญชีลูกหนี้การค้า

เลขที่บัญชี 1121

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ.	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 15	รายได้จากการบริการ	รว. 3	1,000	-					

บัญชีรายได้จากการบริการ

เลขที่บัญชี 4100

พ.ศ.	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
					มี.ค. 15	ลูกหนี้การค้า	รว.3	1,000	-

หลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..3...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
มี.ค. 20	ค่ายานพาหนะ	5002	800	-		
	เงินสด	1101			800	-
	จ่ายค่าน้ำมันเป็นเงินสด					

บัญชีเงินสด

เลขที่บัญชี 1101

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 1	ทุน-นารี	รว.1	50,000	-	มี.ค. 7	วัสดุสำนักงาน	รว.2	500	-
					8	เงินฝากธนาคาร	รว.2	5,000	-
					20	ค่ายานพาหนะ	รว.3	800	-

บัญชีค่ายานพาหนะ

เลขที่บัญชี 5002

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 20	เงินสด	รว.3	800	-					

หลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..4...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต	เครดิต
มี.ค. 25	ถอนใช้ส่วนตัว	3101	2,500 -	
	เงินสด	1101		2,500 -
	นารีถอนเงินไปใช้ส่วนตัว			

บัญชีเงินสด

เลขที่บัญชี 1101

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
มี.ค. 1	ทุน-นารี	รว.1	50,000 -	มี.ค. 7	วัสดุสำนักงาน	รว.2	500 -
				8	เงินฝากธนาคาร	รว.2	5,000 -
				20	ค่ายานพาหนะ	รว.3	800 -
				25	ถอนใช้ส่วนตัว	รว.4	2,500 -

บัญชีถอนใช้ส่วนตัว

เลขที่บัญชี 3101

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
มี.ค. 25	เงินสด	รว.4	2,500 -				

หลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..4...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
มี.ค. 28	เงินฝากธนาคาร	1110	1,000	-		
	ลูกหนี้การค้า	1121			1,000	-
	รับชำระหนี้ค่าบริการทั้งหมด ด้วยเช็ค					

บัญชีเงินฝากธนาคาร

เลขที่บัญชี 1110

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 8	เงินสด	รว. 2	5,000	-	มี.ค. 10	เจ้าหนี้การค้า	รว.2	1,500	-
28	ลูกหนี้การค้า	รว.4	1,000	-					

บัญชีลูกหนี้การค้า

เลขที่บัญชี 1121

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 15	รายได้จากการบริการ	รว. 3	1,000	-	มี.ค. 28	เงินฝากธนาคาร	รว.4	1,000	-

สรุปหลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

บัญชีเงินสด

เลขที่บัญชี 1101

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 1	ทุน-นารี	รว.1	50,000	-	มี.ค. 7	วัสดุสำนักงาน	รว.2	500	-
					8	เงินฝากธนาคาร	รว.2	5,000	-
					20	ค่ายานพาหนะ	รว.3	800	-
					25	ถอนใช้ส่วนตัว	รว.4	2,500	-

บัญชีเงินฝากธนาคาร

เลขที่บัญชี 1110

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 8	เงินสด	รว. 2	5,000	-	มี.ค. 10	เจ้าหน้าที่การค้า	รว.2	1,500	-
28	ลูกหนี้การค้า	รว.4	1,000	-					

สรุปหลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

บัญชีลูกหนี้การค้า

เลขที่บัญชี 1121

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 15	รายได้จากการบริการ	รว.3	1,000	-	มี.ค. 28	เงินฝากธนาคาร	รว.4	1,000	-

บัญชีวัสดุสำนักงาน

เลขที่บัญชี 1150

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 7	เงินสด	รว.2	500	-					

บัญชีอุปกรณ์สำนักงาน

เลขที่บัญชี 1220

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 5	เข้าหนี้การค้า	รว.1	3,000	-					

สรุปหลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

บัญชีเจ้าหนี้การค้า

เลขที่บัญชี 2110

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 10	เงินฝากธนาคาร	รว.2	1,500	-	มี.ค. 5	อุปกรณ์สำนักงาน	รว.1	3,000	-

บัญชีทุน-นารี

เลขที่บัญชี 3100

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
					มี.ค. 1	เงินสด	รว.1	50,000	-

บัญชีถอนใช้ส่วนตัว

เลขที่บัญชี 3101

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต		พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต	
มี.ค. 25	เงินสด	รว.4	2,500	-					

สรุปหลักการบันทึกบัญชีแยกประเภท

บัญชีรายได้จากการบริการ

เลขที่บัญชี 4100

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
				มี.ค. 15	ลูกหนี้การค้า	รว.3	1,000 -

บัญชีค่ายานพาหนะ

เลขที่บัญชี 5002

พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เดบิต	พ.ศ. 25x1	รายการ	หน้า บัญชี	เครดิต
มี.ค. 20	เงินสด	รว.3	800 -				

การอ้างอิงเลขที่บัญชีในสมุดรายวันทั่วไป

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..1...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
			บาท	สต.	บาท	สต.
มี.ค.	1	เงินสด	1101	50,000	-	
		ทุน-นารี	3100		50,000	-
		นารีนำเงินสดมาลงทุน				
	5	อุปกรณ์สำนักงาน	1220	3,000	-	
		เจ้าหนี้การค้า	2110		3,000	-
		ซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นเงินเชื่อ				

การอ้างอิง

เลขที่บัญชีหลังจาก
ผ่านรายการ (Posting)
ในบัญชีแยกประเภทแล้ว

การอ้างอิงเลขที่บัญชีในสมุดรายวันทั่วไป (ต่อ)

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..2...

พ.ศ. 25x1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
มี.ค.				บาท	สต.	บาท	สต.
7		วัสดุสำนักงาน	1150	500	-		
		เงินสด	1101			500	-
		ซื้อวัสดุสำนักงานเป็นเงินสด					
10		เจ้าหน้าที่การค้า	2110	1,500	-		
		เงินฝากธนาคาร	1110			1,500	-
		ชำระหนี้ค่าเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยเช็ค					

การอ้างอิง
เลขที่บัญชีหลังจาก
ผ่านรายการ (Posting)
ในบัญชีแยกประเภทแล้ว

การอ้างอิงเลขที่บัญชีในสมุดรายวันทั่วไป (ต่อ)

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..3...

พ.ศ. 25x1	รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต	เครดิต
มี.ค. 15	ลูกหนี้การค้า	1121	1,000	-
	รายได้จากการบริการ	4100		1,000
	ส่งบิลเรียกเก็บเงินจากลูกค้ายังไม่ได้รับเงิน			
20	ค่ายานพาหนะ	5002	800	-
	เงินสด	1101		800
	จ่ายค่าน้ำมันเป็นเงินสด			

การอ้างอิง

เลขที่บัญชีหลังจาก
ผ่านรายการ (Posting)
ในบัญชีแยกประเภทแล้ว

การอ้างอิงเลขที่บัญชีในสมุดรายวันทั่วไป (ต่อ)

สมุดรายวันทั่วไป

หน้า..4...

พ.ศ. 25x1		รายการ	เลขที่ บัญชี	เดบิต		เครดิต	
มี.ค.	25	ถอนใช้ส่วนตัว	3101	2,500	-		
		เงินสด	1101			2,500	-
		นำรีถอนเงินไปใช้ส่วนตัว					
	28	เงินฝากธนาคาร	1110	1,000	-		
		ลูกหนี้การค้า	1121			1,000	-
		รับชำระหนี้ค่าบริการทั้งหมดด้วยเช็ค					

การอ้างอิง

เลขที่บัญชีหลังจาก
ผ่านรายการ (Posting)
ในบัญชีแยกประเภทแล้ว

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม